

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Αρ. 2419 της 17ης ΙΟΥΝΙΟΥ 1989
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ο περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 1989 εκδίδεται με δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 95 του 1989

Ο ΠΕΡΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989

Επειδή το Άρθρο 111 του Συντάγματος της Δημοκρατίας προβλέπει τη ρύθμιση θεμάτων προσωπικού θεσμού αποκλειστικά από εκκλησιαστικούς νόμους, Προοίμιο.

Και επειδή η αποκλειστική αυτή αρμοδιότητα εμποδίζει την επιβαλλόμενη αναθεώρηση και αναπροσαρμογή με πολιτειακούς νόμους των κανόνων που διέπουν τα θέματα προσωπικού θεσμού σύμφωνα με σύγχρονες αρχές δικαίου και κοινωνικές αντιλήψεις καθώς και με τις υποχρεώσεις της Δημοκρατίας που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις καθώς και συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης,

Και επειδή το Άρθρο 111 του Συντάγματος δεν περιλαμβάνεται στα θεμελιώδη Άρθρα του Συντάγματος τα οποία δεν μπορούν με οποιοδήποτε τρόπο να τροποποιηθούν ή να καταργηθούν,

Και επειδή η Γνωμάτευση του Ανώτατου Δικαστηρίου στην Αναφορά του Προέδρου της Δημοκρατίας αρ. 1/86 σύμφωνα με την οποία κρίθηκε ως ανεπίτρεπτη η τροποποίηση των Άρθρων 63 και 66, που περιέχουν διατάξεις που αφορούν τόσο την ελληνική κοινότητα όσο και την τουρκική, δεν εμποδίζει την τροποποίηση συνταγματικών διατάξεων που αφορούν μόνο την ελληνική κοινότητα, όπως είναι οι διατάξεις του Άρθρου 111 του Συντάγματος,

Και επειδή το Άρθρο ΙΙΙ του Συντάγματος αναφέρεται μόνο σε θέματα προσωπικού θεσμού πολιτών της Δημοκρατίας που ανήκουν στην ελληνική κοινότητα και δεν αφορούν ή επηρεάζουν με οποιοδήποτε τρόπο την τουρκική κοινότητα,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 1989.

Ερμηνεία.

2. Στον παρόντα Νόμο—

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

«Νόμος» σημαίνει νόμο της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Τροποποίηση
του Άρθρου
ΙΙΙ του
Συντάγματος.

3. Το Άρθρο ΙΙΙ του Συντάγματος τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με τη διαγραφή από την πρώτη παράγραφο των λέξεων «το διαζύγιον», «τον χωρισμόν από κοίτης και τραπέζης ή την συνοίκησιν των συζύγων ή τας οικογενειακάς σχέσεις, εξαιρουμένης της διά δικαστικής αποφάσεως νομιμοποιήσεως ή της υιοθεσίας», (τέταρτη μέχρι έβδομη γραμμές) και των λέξεων «και διαγιγνώσκεται υπό του εκκλησιαστικού δικαστηρίου εκάστης εκκλησίας, εκατέρα δε Κοινοτική Συνέλευσις στερείται της αρμοδιότητος, να αποφασίση αντιθέτως προς τας διατάξεις του εκκλησιαστικού νόμου». (δέκατη μέχρι δέκατη τρίτη γραμμές) και την προσθήκη στο τέλος της παραγράφου των ακολούθων:

«Νόμος θέλει προβλέψει περί της ενώπιον Επισκόπου αποπείρας συνδιαλλαγής ή της πνευματικής λύσεως του γάμου.» και

(β) με την προσθήκη των ακόλουθων νέων παραγράφων ως παραγράφων 2, 3, 4 και 5, αφού αναριθμηθεί η υφιστάμενη παράγραφος 2 σε παράγραφο 6:

«2.—Α. Παν ζήτημα των ανηκόντων εις την ελληνικήν ορθόδοξον Εκκλησίαν, σχέσιν έχον προς το διαζύγιον, τον χωρισμόν από κοίτης και τραπέζης ή την συνοίκησιν των συζύγων ή τας οικογενειακάς σχέσεις διαγιγνώσκεται υπό οικογενειακών δικαστηρίων έκαστον των οποίων σύγκειται:

(α) Εις την περί διαζυγίου δίκην εκ τριών δικαστών, ο εις των οποίων είναι αξιωματούχος κληρικός, νομομαθής διοριζόμενος υπό της ελληνικής ορθόδοξου Εκκλησίας και προεδρεύει τούτου, οι δε έτεροι δύο επιλέγονται μεταξύ νομομαθών ανωτάτου επαγγελματικού και ηθικού επιπέδου ανηκόντων εις την ελληνικήν ορθόδοξον Εκκλησίαν, και διορίζονται υπό του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Εις ην περίπτωσιν δεν διορίζεται αξιωματούχος κληρικός ως ανωτέρω, το Ανώτατον Δικαστήριον διορίζει και τον Πρόεδρον του Δικαστηρίου.

(β) Εις πάσαν άλλην δίκην εξ' ενός δικαστού ως νόμος θέλει ορίσει.

Β. Το διαζύγιον χωρεί μόνον—

(α) Διά τους εις το Καταστατικόν της Αγιωτάτης Εκκλησίας της Κύπρου λόγους ως ούτοι ισχύουν κατά την ημερομηνίαν ψηφίσεως υπό της Βουλής

των Αντιπροσώπων του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989, εφ' όσον ούτοι δεν αντίκεινται προς το Σύνταγμα:

- (β) όταν αι μεταξύ των συζύγων σχέσεις έχουν κλονισθή τόσον ισχυρώς από λόγον ο οποίος αφορά το πρόσωπον του εναγομένου ή και των δύο συζύγων, ώστε βασίμως η εξακολούθησις της εγγάμου σχέσεως να είναι αφόρητος διά τον ενάγοντα· και
- (γ) δι' οιονδήποτε έτερον λόγον ως νόμος θέλει ορίσει, αφού ακουσθώσιν αι απόψεις της ελληνικής ορθόδοξου Εκκλησίας της Κύπρου.

3. Παν ζήτημα των ανηκόντων εις θρησκευτικήν ομάδα δι' ην ισχύουσιν αι διατάξεις της τρίτης παραγράφου του άρθρου 2, σχέσιν έχον προς το διαζύγιον, τον χωρισμόν από κοίτης και τραπέζης ή την συνοίκησιν των συζύγων ή τας οικογενειακάς σχέσεις διαγιγνώσκεται υπό οικογενειακού δικαστηρίου, περί της ιδρύσεως, της συνθέσεως και της δικαιοδοσίας του οποίου νόμος θέλει ορίσει, τηρουμένων των αναλογιών προς τα ανωτέρω.

4. Νόμος θέλει προβλέψει περί της εφέσεως κατά των αποφάσεων των οικογενειακών δικαστηρίων, περί της συνθέσεως των δικαζόντων και αποφασιζόντων επί των εφέσεων τούτων, ως και περί της δικαιοδοσίας και της εξουσίας των δευτεροβαθμίων τούτων δικαστηρίων. Νόμος συμφώνως ταις διατάξεσι της παρούσης παραγράφου δύναται να ορίση ότι το δευτεροβάθμιον δικαστήριον δύναται να απαρτίζεται εξ' ενός ή πλειόνων δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου, συνεδριάζόντων μόνων ή μετ' άλλου ή άλλων δικαστών της δικαστικής υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ως ο νόμος θέλει ορίσει.

5. Ανεξαρτήτως των διατάξεων της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου εις τους ανήκοντας εις την Ελληνικήν Κοινότητα προσφέρεται η ελεύθερη επιλογή πολιτικού γάμου.»

4. Εκκρεμείς διαδικασίες κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντα Νόμου συνεχιζονται και ολοκληρώνονται ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμούν συγκροτούμενου ως προηγουμένως και ανεξαρτήτως της τροποποίησης του Συντάγματος που προνοείται στον παρόντα Νόμο.

Μεταβατικές διατάξεις.

5. Η ισχύς του παρόντα Νόμου αρχίζει την 1.1.1990.

Ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντα Νόμου.